

نفت از سیاسی شدن رنج می‌برد

آرمان ملی: نماینده اسبق ایران در هیات عامل اوپک گفت: برخی کشورهای مصرف‌کننده از ابزار سیاسی در بازار نفت استفاده می‌کنند که بعد از مدتی دود آن هم به چشم خودشان می‌رود، چون خودشان ناچار می‌شوند قیمت بیشتری برای نفت بپردازند، بنابراین به نظر می‌رسد خلأ سرمایه‌گذاری و سیاسی شدن نفت و گاز باعث شده این بازارها با مشکلات جدی مواجه شوند و قیمت‌ها افزایش پیدا کند.
محمدعلی خطیبی، درباره امکان تحقق بازگشت تولید اعضای اوپک و اوپک‌پلاس به میزان قبل با توجه به سخت شدن عرضه از سوی روسیه اظهار داشت: حجمی که اوپک‌پلاس به دلیل کرونا و افت تقاضا کاهش داده بود، در ماه‌های گذشته با افزایش بی در پی بازگرداندن و چیزی باقی‌نمانده است، اکنون پدیده‌ای که در اوپک‌پلاس داریم این است که رعایت سهمیه‌بندی‌ها به‌رقم قابل توجه بیش از ۲۰۰ درصد رسیده است و این بی‌سابقه است، زیرا همیشه رعایت سهمیه‌بندی در عالی‌ترین شکل باید صدرصد باشد و این نشان می‌دهد تولیدکنندگان نمی‌توانند بخشی از سهمیه‌ای را که گرفته‌اند، تولید کنند؛ به‌عبارت دیگر در این افزایش تولید به برخی کشورها سهمیه‌هایی رسیده که حق‌شان نبوده است.
وی افزود: شرایطی که برخی کشورها نمی‌توانند به میزان سهمیه خودشان تولید داشته باشند نشان می‌دهد همه کشورها با حداکثر ظرفیت تولید دارند، بنابراین اوپک‌پلاس ظرفیت اضافی ندارد که بخواهد به جای ایران، روسیه و ونزوئلا وارد بازار کند و این موضوع رسماً هم اعلام شده است، معمولاً در این شرایط ظرفیت‌های اضافی را عربستان و کشورهای اقماری عربستان پر می‌کنند که این کشورها هم اعلام کرده‌اند که نمی‌توانند جای روسیه را بگیرند.
در هر حال ظرفیتی وجود ندارد که جایگزین روسیه شود، چرا که اگر می‌توانستند تولید کنند رعایت سهمیه‌بندی به ۲۰۰ درصد نمی‌رسید.
نماینده اسبق ایران در هیات عامل اوپک با بیان اینکه اکنون امکان افزایش قابل توجه عرضه وجود ندارد، گفت: تنها ظرفیتی که وجود داشت ونزوئلا بود که اجازه دادند میزانی را به اروپا صادر کنند و بعد از آن هم ایران است که به دلیل تحریم نمی‌تواند از ظرفیت فولادی خود به‌طور کامل استفاده کند، بقیه از حداکثر توان خود استفاده می‌کنند.
وی در ادامه تصریح کرد: بازار اروپا هدف‌گذاری کرده که تا انتهای امسال ۹۰ درصد نفت و گاز روسیه را کنار بگذارد، البته یک فرجه تا انتهای سال گذاشتند و ۱۰ درصد هم به عنوان سوپاپ اطمینان در نظر گرفته‌اند.
بنابراین تا آخر سال مهلت دارند، اگر سهم روسیه از بازار اروپا کم شود تلاش می‌کند سهم خود را در بازارهای دیگر افزایش دهد، پس به نظر نمی‌رسد که روسیه از بازار حذف شود.
خطیبی بیان داشت: در حال حاضر تقاضا در حال افزایش است و عرضه هم باید پایه پای افزایش پیدا کند، زیرا با شرایط خاصی که در چند سال اخیر داشتیم و به‌خاطر کرونا تقاضا به شدت کاهش پیدا کرده بود، سرمایه‌گذاری هم در حد کفایت انجام نشده است، بنابراین اکنون در بخش عرضه مشکل داریم.
وی با بیان اینکه اکنون نفت از خلأ سرمایه‌گذاری و به‌ویژه سیاسی کردن بازار رنج می‌برد، تأکید کرد: اگر بازار سیاسی نمی‌شد، قطعاً وضع بهتر بود، کشورهای غربی تحریم و خریداران را تهدید به جریمه می‌کنند، در چنین بازاری سرمایه‌گذار محافظه‌کارانه عمل می‌کند.
نماینده اسبق ایران در هیات عامل اوپک یادآور شد: برخی کشورهای مصرف‌کننده از ابزار سیاسی در بازار نفت استفاده می‌کنند که بعد از مدتی دود آن هم به چشم خودشان می‌رود، چون خودشان ناچار می‌شوند قیمت بیشتری برای نفت بپردازند، بنابراین به نظر می‌رسد خلأ سرمایه‌گذاری و سیاسی شدن نفت و گاز باعث شده این بازارها با مشکلات جدی مواجه شوند و قیمت‌ها افزایش پیدا کند.
وی بیان داشت: این شرایط به نفع هیچ کشوری نیست بهترین حالت این است که بازار نفت و گاز غیرسیاسی باشند یعنی کشورها آزادانه سرمایه‌گذاری کنند و در شرایط آزاد عرضه و تقاضا صورت گیرد و کشورها فارغ از نگرانی، منابع نفت و گاز خود را توسعه دهند و محدودیت‌ها مانع نشوند.
در این شرایط قیمت نفت هم متعادل خواهد بود در یک بازار فارغ از این مسائل، سرمایه‌گذاری و عرضه و تقاضا وجود دارد و قیمت را هم همه قبول دارند، این فضای سالم و متعادل هم به نفع تولیدکننده و هم به مصرف‌کننده است، حال آنکه برخی این شرایط را با اقداماتی که انجام می‌دهند به هم می‌زنند و مانع آزادی عمل و توسعه نفت و گاز می‌شوند که در نهایت یک بازار پر تنش، نوسانی و نگران‌کننده به‌وجود می‌آید.
با هر دخالت در بازار ممکن است در کوتاه‌مدت مصرف‌کنندگان قیمت کمتری بپردازند اما با هر اتفاقی دوباره قیمت بالا می‌رود و بعد از مدتی مجبورند قیمت بیشتری بپردازند و این شرایط در واقع به نفع هیچ‌کس نیست.
خطیبی گفت: قیمت نفت متأثر از دو عامل است یکی تقاضا که تا هر زمان که تقاضای قوی وجود داشته باشد و عرضه هم نتواند پا به پا پیش برود، افزایش پیدا می‌کند و برعکس اگر به دلیل شرایط تورمی رکود داشته باشیم و رشد اقتصاد جهانی کاهش یابد تقاضا هم کاهش پیدا می‌کند و تقاضای ضعیف هم قیمت قوی نمی‌دهد، بنابراین در شرایط رشد قابل توجه تقاضا و عدم تأمین توسط عرضه‌کنندگان قیمت‌ها روند افزایشی خواهد داشت و بالعکس، به‌عبارت دیگر اگر اقتصاد جهانی در رونق و با رکود باشد قیمت‌ها را در شرایط تغییر و نوسان قرار می‌دهد.

بررسی «آرمان ملی» از تغییرات شاخصه‌های تولید فولاد نشان می‌دهد؛

آمار مقطعی فولاد را به مقصد نمی‌رساند

آرمان ملی: در مسیر مطالعات جامع فولاد و برنامه ششم توسعه رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن در افاق ۱۴۰۴ هدف‌گذاری شده بود که با مشکلاتی که گریبانگیر فولاد شده است به نظر می‌رسد نه تنها با هدف‌گذاری برنامه ششم توسعه فاصله داریم بلکه حتی از تولید سال ۹۹ هم چندگام به عقب رفته‌ایم این در حالی است که به باور برخی‌ها که مدعی هستند روند تولید فولادی‌ها در دو ماه نخست امسال افزایشی بوده اما به این نکته مهم توجه نشده که آمار مربوط به دو ماهه امسال در شرایطی شکل صعودی به خود گرفته که مشکل ناترازی برق وجود نداشت اما در حال حاضر که بحث خاموشی صنایع و ناترازی انرژی مجدداً مطرح شده تولید فولاد روند کاهشی به خود گرفته است. در این میان اما فعالان این حوزه به این باورند که سوءمدیریت و اعمال برخی سیاست‌های خلق‌الساعه همچون محدودیت‌های صادراتی با وضع عوارض، قیمت‌گذاری دستوری، قطعی برق، مزید بر علت شده و تحقق اهداف این صنعت را با اما و گاه‌های همراه کرده است.

رشد ۴ درصدی تولید در دو ماهه امسال

طبق آمار تولید فولاد میانی کشور در سال ۲۷،۱۴۰۰ میلیون و ۹۰۱ هزار تن بوده که کاهش ۸ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد که میزان آن بیش از ۲ میلیون و ۳۵۰ هزار تن نسبت به سال ۱۳۹۹ بوده که علت آن، قطعی برق و گاز شرکت‌های فولادی در سال گذشته بوده است. آمار تولید فولادی‌ها طی دو ماه نخست امسال نشان می‌دهد روند صعودی داشته است به‌طوری‌که در مجموع فروردین و اردیبهشت ماه امسال دو میلیون و ۲۸ هزار تن مقاطع طولی فولادی تولید شده است که نسبت به یک میلیون و ۹۴۰ هزار تن تولیدی در مدت مشابه سال ۱۴۰۰ رشد ۴ درصدی داشته است. پس از آن تولید شمش فولاد (فولاد میانی) با رشد ۵ درصدی و محصولات فولادی با رشد ۶ درصدی از به ترتیب پنج میلیون و ۶۰۵ هزار تن (شمش فولاد) و سه میلیون و ۵۷۶ هزار تن (محصولات فولادی) به پنج میلیون و ۸۸۵ هزار تن (شمش فولاد) و سه میلیون ۷۹۷ هزار تن رسیده‌اند همچنین طبق آمار، طی دو ماهه ابتدایی امسال یک میلیون و ۷۶۹ هزار تن مقاطع طولی فولادی (تیرآهن، میلگرد، ناودانی، نبشی و سایر مقاطع) تولید شده که نسبت به یک میلیون و ۶۳۶ هزار تن تولیدی طی دو ماهه نخست

۱۴۰۰، رشد هشت درصدی را تجربه کرده است و در نهایت شش میلیون و ۵۲۷ هزار تن آهن اسفنجی در دو ماه ابتدایی سالجاری تولید شده که ۶۵۲ هزار تن معادل ۱۱ درصد بیشتر از میزان تولید آن در مدت مشابه سال گذشته است و رشد تولید فولادی‌ها نشان می‌دهد که تا برق صنایع محدود نشده، امکان افزایش تولید وجود دارد اما به تبع با محدودیت‌های برق اعمالی برای صنایع فولادی که امسال از ۱۵ خرداد ماه اعمال شده است، طبق سنوات سال گذشته، امسال مجدداً شاهد کاهش تولید باشیم.

صنعت فولاد در گیر سیاست‌های نادرست

رضا شهرستانی در مورد مشکلات فعلی تولید کنندگان فولاد کشور گفت: مشکل اساسی در صنعت فولاد سوء مدیریت در وزارت صمت است و بنابراین سوءمدیریت فولاد کشور را نابود می‌کند همچنین اخذ تعرفه‌های سنگین، منع صادرات در حالی که کشور در شرایط تحریم است بخشی از این سیاست‌های نادرست است همچنین تعیین دستوری قیمت‌های بورس، قطعی برق و گاز صنایع فولاد هم این صنعت را بیش از پیش آسیب پذیر کرده است همچنین بخش بزرگی از مشکلات صنعت فولاد کشور ناشی از سوءمدیریت است و تا مدیریت کلان منجول نشود از چالش‌ها و مشکلات این حوزه کاسته نخواهد شد.
شهرستانی

پاسخ سازمان برنامه و بودجه به گزارش افزایش تورم با مکمل سوختی دولت؛

رکوردداران تورم نگران معیشت مردم شده‌اند

از مرز ۴ هزار هزار میلیارد تومان تورم بیش از ۵۰ درصدی به مردم تحمیل خواهد شد. حالا بعد از هشت‌سال که نرخ سرمایه‌گذاری ثابت پایین‌تر از منفی ۴ است و حتی به اندازه نرخ استهلاک سرمایه‌گذاری نشده؛ هدف‌گذاری رشد اقتصادی در کنار کنترل تورم چه کسانی و با چه عملکردی را برآشته است؟ استفاده از پول پر قدرت بانک مرکزی توسط دولت و بانک‌ها ریشه اصلی تورم در کشور است که با قطع برداشت از خزانه بانک مرکزی برای تأمین هزینه‌های جاری و کنترل نسبی بانک‌ها در فروردین ماه امسال بعد از ۹ سال میزان رشد نقدینگی در کشور منفی شد. تورم نسبتاً بالا در خردادماه ۱۴۰۱ حاصل سیاست اصلاح ساختاری در حوزه ارزی بود. لنگر کردن نرخ ارز بر قیمت ۴۲۰۰ تومان یک سیاست نادرست و به پشتوانه ارز حاصل از فروش نفت صورت گرفته بود و چنانچه دولت در سالجاری جلوی آن نمی‌گرفت، به دلیل فشار بر افزایش پایه پولی، تورم فراینده حاصل از آن در آینده، رفاه مصرف‌کننده را بسیار بیش از چیزی که امروز شاهد آن هستیم، کاهش می‌داد؛ لذا دولت دقیقاً با تأکید بر دغدغه معیشت بلندمدت دست به اصلاحات ساختاری واز جمله حذف ارز ۴۲۰۰ زده است.

چالش‌های اقتصادی فعلی موروثی از تفکرات، نگرش‌ها، روش‌ها و ساختارهای بلندمدت خرجی‌های سیاسی و غیرسیاسی شد، مشخص بود که با عبور حجم نقدینگی

نیم‌نگاه

عرضه و تقاضای مسکن

مسیر خود را جدا کردند

آرمان ملی: بررسی تغییرات بازار مسکن نشان می‌دهد عرضه و تقاضا مسیرهای جداگانه‌ای را در پیش گرفته‌اند به گونه‌ای که عرضه در بین واحدهای بزرگ و در مناطق شمالی که از میانگین قیمت اعلام شده بالاتر است با رشد مواجه بوده و در مقابل تقاضا بیشتر متوجه واحدهای کوچک و مناطق ضعیف‌تر بوده که از نرخ اعلامی پایین‌تر عرضه می‌شوند. نزدیک ۵۷ درصد معاملات مسکن در محدوده قیمتی کمتر از میانگین شهر یعنی پایین‌تر از ۳۹/۴ میلیون تومان در هر متر مربع انجام می‌شود. از طرف دیگر متوسط قیمت در ۱۶ منطقه از شهر تهران پایین‌تر از سطح میانگین کلی است. واحدهای ۵۰ تا ۶۰ متر مربع رتبه اول از نظر مساحت را به خود اختصاص می‌دهد و حدود ۵۴ درصد معاملات در واحدهای کمتر از ۸۰ متر انجام می‌شود. این در حالی است که عمده واحدهای عرضه شده در آگهی‌ها در محدوده شمالی پایتخت و بالاتر از ۸۰ متر مربع هستند. عمده خریدهای بازار مسکن در سه ماهه ابتدای امسال از نوع سرمایه‌گذاری بوده است. اما اتفاق مثبت می‌تواند این باشد که جریان بخر و بفروشی و سفته‌بازی در عین حال که بازار مسکن را مطمئن برای حفظ ارزش دارایی انتخاب کرده، تقاضای بالفعل خرید در سال‌های آینده را در محاسبات خود لحاظ کرده است. به دلیل رشد سنگین قیمت خانه در چهار سال اخیر نبض خریدهای مصرفی بسیار کند می‌زند و خریدهای سرمایه‌ای پس از غیبت حدوداً یک ساله عمده فضای بازار ملک را از اسفند سال گذشته تاکنون به خود اختصاص داده است. خرداد امسال دو رکورد در بازار املاک پایتخت به ثبت رسید. نخستین رکورد به رسیدن متوسط قیمت به ۳۹/۴ میلیون تومان در هر متر مربع مربوط می‌شود که رقمی بی‌سابقه محسوب می‌شود. اتفاق دیگر رسیدن تعداد معاملات به حد نرمال است که در ۴۹ ماه گذشته بی‌سابقه بود. خرداد ۱۴۰۱ حدود ۱۴ هزار قرارداد خرید و فروش خانه در تهران به امضا رسید که در ۴۹ ماه گذشته با چنین حجمی از معاملات مواجه نشده بود. قیمت مسکن در یک ماه ۴۸ درصد افزایش یافت که بالاترین بازدهی را بین بازارهای سکه، دلار و سهام به خود اختصاص داد رشد سالیانه قیمت مسکن نیز ۳۲/۸ درصد به ثبت رسید. البته تورم عمومی در هر دو شاخص ماهیانه و سالیانه به ترتیب با ثبت رکورد ۱۲ درصد و ۵۲ درصد، بالاتر از تورم بازار مسکن قرار گرفت. شرایط فعلی گویای آن است که بر خلاف دهه‌های گذشته، بازار مسکن به سرعت خود را با تحولات اقتصادی وفق می‌دهد. از طرف دیگر نرخ رشد واقعی قیمت مسکن، منفی است. بدین معنا که قیمت اسمی مسکن حدود ۳۲ درصد رشد کرده اما قیمت واقعی آن ۱۹ درصد کاهش یافته است. از طرف دیگر بازار مسکن شهر تهران با عرضه انبوه واحدهای بزرگ متراژ در نیمه شمالی مواجه شده است. اشتباه محاسبات سرمایه‌گذاران ملکی طی حدود یک دهه اخیر در خصوص تمرکز بر واحدهای بزرگ متراژ و لوکس منجر به اشباع بازار در این بخش شده است. بر این اساس جریان سرمایه‌گذاری باید مسیر خود را در هر دو بخش تولید و سفته‌بازی از شمال به مرکز، جنوب و حومه تهران تغییر دهد. با وجود سرکوب توان تقاضای واقعی خرید مسکن، خردادماه امسال تعداد معاملات نسبت به ماه گذشته ۳۲ درصد و در مقایسه با خرداد سال قبل ۱۷۲ درصد رشد کرد. بررسی‌ها گویای آن است که عمده خرید و فروش‌ها از نوع سرمایه‌گذاری است. با توجه به خلأ پایه‌های مالیاتی در بخش املاک، مسکن نه تنها به عنوان سیری در مقابل تورم، سرمایه‌ها را حفظ می‌کند بلکه بنا به گفته کارشناسان، در بلندمدت تمامی بازارها را به لحاظ بازده سرمایه پشت‌سر می‌گذارد.

بازار

سایه چراغ قرمزهای مکرر بر سهام باارزش

آرمان ملی: ارزش واقعی سهام عدالت درحالی‌رو به نزول است که بر ترقوی آن از چند سهام باارزش تشکیل شده است اما هر کدام از این سهم‌ها تحت تأثیر روزهایی قرمز بازار سرمایه از آرز و قرب افتاده‌اند و همانند گذشته نه چندان دور، ارزشی ندارند. بر اساس این گزارش، سهام عدالت همان دارایی که از سوی مسئولان بازارش خوانده می‌شود و حدود ۴۹ میلیون مشمول دارد، پس از آزادسازی در سال ۱۳۹۹ روزهایی پر فراز و نشیبی را پشت‌سر گذاشت و ارزش واقعی آنکه دیو گشت و سال گذشته، ۲۰ میلیون تومان نیز فراتر رفته بود تا کمتر از ۱۰ میلیون تومان نیز کاهش یافته است. در این راستا، در یازدهم مهرماه سال گذشته ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی بیش از ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و در ۲۸ آبان‌ماه حدود ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان قیمت داشت. اما روند نزولی در بورس باعث کاهش این ارزش شد. با اما دوباره روزهایی پرنوسان بازار روی ارزش سهام عدالت نیز تأثیر گذاشت و در ۱۰ خردادماه، ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی، ۱۲ میلیون و ۵۸۰ هزار تومان و در چهارم تیرماه نیز حدود ۱۲ میلیون و ۴۸۹ هزار تومان بود. بر این اساس چراغ‌های قرمز بورس بر سهام عدالت نیز سایه انداخته و ارزش واقعی سهام عدالت با ارزش اولیه ۴۹۲ هزار تومانی حتی نسبت به حدود ۲۰ روز قبل باز هم کاهش داشته و به ۱۲ میلیون و ۱۲۸ هزار تومان رسیده است. البته همه این مباحث در حالی مطرح می‌شود که امکان فروش این سهام برای اش مشمولان وجود ندارد و این افراد همچنان باید منتظر تصمیم مسئولان برای تعیین تکلیف سهام عدالت باشند.

نسبت به عملکرد و سیاست‌های اشتباه دولت دوازدهم داشته که اثبات آن تنها به کمی جست‌وجو از سوی پاسخ‌دهندگان نیازمند است. ضمن آنکه در گزارش مورد استناد نیز تأکید شده بود که تردیدی بر سیاست‌های نادرست دولت قبل وجود ندارد و عملکرد دولت دوازدهم در بسیاری از موارد اقتصادی بی‌دفاع است. حال فارغ از این روش ناصواب اتهام‌زنی، سازمان برنامه و بودجه در حالی مدعی شده که استفاده دولت قبل از پول پر قدرت بانک مرکزی نرخ تورم بالای ۵۰ درصدی را رقم زده و همگام با تصدی‌گری دولت در بازار و قیمت‌گذاری دستوری با اتکا بر درآمدهای نفتی اقتصاد کشور را با چالش مواجه کرده

که در این راستا تحلیلگران با استناد بر تغییرات نرخ سود بین بانکی بارها از استقرار سیاست مستقیم دولت از طریق بانک‌های عامل خبر داده‌اند که نتایج این اقدام کرد. هرچند و چاپ پول ندارد. از سوی دیگر تصدی‌گری و قیمت‌گذاری دستوری نیز به‌رغم تمامی شعارها و انتقاداتی که مدافعان اصلاحات اقتصادی در دولت سیزدهم سر داده‌اند با رشد خارج از انتظار قیمت کالاها و اساسی به سیاست اول دولت کنونی مبدل شده و انکار آن در ماهیت اصلی موضوع تغییری ایجاد نمی‌کند. از سوی دیگر در پاسخ سازمان برنامه و بودجه اتکا به درآمدهای نفتی به عنوان ضعف دولت قبل عنوان شده که در آن شکی وجود ندارد، اما به گفته جواد اوجی وزیر نفت که اخیراً در پاسخ به یکی از رسانه‌ها گفته بود به میزانی صادرات و فروش نفت انجام گرفته که کسری بودجه خارج از انتظار قیمت با افزایش جز تکرار رویه ناصحیح بانک درآمدهای نفتی نهفته است؟ یا فقط برای دولت قبل عملی نکوهیده محسوب می‌شود. این در حالی است که تأمل در صادرات محصولات نفتی به ویژه زنجیره فولاد نشان می‌دهد دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های جزیره‌ای امکان اتکابراین درآمدها را نیز فراهم نمی‌کند، بنابراین کافیتست به جای انداختن ضعف‌های خود به گردن سیاستگذاران پیشین که بازهم تأکید می‌شود در عملکرد ضعیف آن تردیدی وجود ندارد کمی صادق باشید و واقعیت‌ها را ببینید.

پاسخ «آرمان ملی» به تکرار اتهام‌زنی‌ها

تکرار اتهام‌زنی با این توجیه که دولت قبل بانی مشکلات کنونی است، بنابراین حق انتقاد از عملکرد دولت سیزدهم را ندارد. به روال مرسوم مدافعان دولت کنونی مبدل شده که در جوابیه سازمان برنامه و بودجه نیز به خوبی نمایان است. اما آنچه در پاسخ فوق که به نوعی شیهه به منتقدان محسوب می‌شود فراموش شدن انتقاداتی است که گروه اقتصادی روزنامه